**Euroopan parlamentti**
2019-2024

*Talous- ja raha-asioiden valiokunta*

**2022/2051(INL)**

2.2.2023

# LAUSUNTO

talous- ja raha-asioiden valiokunnalta

perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunnalle

Euroopan parlamentin ehdotuksista perussopimusten muuttamiseksi
(2022/2051(INL))

Valmistelija: Margarida Marques

(Aloite – työjärjestyksen 47 artikla)

PA_INL

## EHDOTUKSET

Talous- ja raha-asioiden valiokunta pyytää asiasta vastaavaa perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokuntaa

– sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. suhtautuu myönteisesti parlamentin puhemiehelle, komission puheenjohtajalle ja neuvoston puheenjohtajalle 9. toukokuuta 2022 esitettyyn Euroopan tulevaisuuskonferenssin loppuraporttiin, johon sisältyy 49 ehdotusta[1]; toteaa, että useita loppuraportin ehdotuksia on pidettävä taloudellisina, ja korostaa, että joidenkin suositusten pohjalta voitaisiin myös toteuttaa jatkotoimia nykyisten perussopimusten puitteissa; toteaa, että joidenkin ehdotusten täysimääräinen täytäntöönpano edellyttäisi perussopimusten muuttamista;

2. palauttaa mieliin, että 9. kesäkuuta 2022 parlamentti esitti neuvostolle ehdotuksia perussopimusten muuttamiseksi SEU-sopimuksen 48 artiklan mukaista tavanomaista tarkistusmenettelyä noudattaen[2];

3. vaatii, että unionin talouspoliittisten toimien demokraattista oikeutusta, niihin liittyvää vastuuvelvollisuutta ja niiden valvontaa parannetaan; kehottaa saattamaan EU:n talouden ohjausjärjestelmän kehyksen, elimet ja välineet yhteisömenetelmän piiriin; katsoo, että parlamentin olisi toimittava keskeisessä roolissa tehokkaan valvonnan varmistamiseksi; katsoo, että jos EU:n toimivaltaa laajennetaan talous-ja rahapolitiikan alalla, samalla on vastaavasti laajennettava parlamentin oikeuksia ja toimivaltaa; vaatii, että perussopimusten mahdollisessa tarkistuksessa parlamentille annetaan näillä politiikan aloilla tasavertaisempi asema ja laajempi demokraattinen valvontaoikeus; kehottaa laajentamaan institutionaalisten ja sosioekonomisten sidosryhmien osallistumista talouspolitiikan painopisteiden määrittämiseen, jotta voidaan lisätä sitoutumista uudistuksiin;

4. palauttaa mieliin perussopimuksissa vahvistetut unionin tavoitteet, kuten talous- ja rahaliiton perustaminen sekä sellaisen kestävän kehityksen saavuttaminen, jonka perustana ovat kestävä ja tasapainoinen talouskasvu, hintavakaus ja täystyöllisyyden ja sosiaalisen edistyksen takaava erittäin kilpailukykyinen markkinatalous; korostaa, että kaikki lainsäädäntö olisi saatettava yhdenmukaiseksi näiden tavoitteiden saavuttamisen kanssa; katsoo, että EU:n talouden häiriönsietokyky ja unionin strateginen riippumattomuus olisi lisättävä yleisiksi keinoiksi, joiden avulla perussopimusten tavoitteet voidaan saavuttaa;

5. korostaa, että covid-19-pandemian taloudelliset vaikutukset ja Ukrainan sota ovat paljastaneet entistä selvemmin EU:n nykyisen finanssipoliittisen kehyksen rajat, ja suhtautuu myönteisesti komission aloitteeseen niiden uudistamiseksi;

---

[1] Euroopan tulevaisuuskonferenssi – Raportti lopullisista tuloksista, toukokuu 2022.

[2] Euroopan parlamentin päätöslauselma 9. kesäkuuta 2022 valmistelukunnan ehdottamisesta perussopimusten tarkistamiseksi (2022/2705(RSP)).

6. kannattaa talouden ohjausjärjestelmän kehystä, jolla vahvistetaan unionin talouden kilpailukykyä ja häiriönsietokykyä, jotta voidaan varmistaa vakaus, täystyöllisyys, julkisen talouden kestävyys, avoimuus, strategiset ja kestävät investoinnit vihreän ja digitaalisen siirtymän ja unionin strategisen riippumattomuuden saavuttamiseksi, demokraattinen vastuuvelvollisuus ja omavastuullisuus, finanssipoliittiset toimet, kuten taloudellisesti suotuisina aikoina muodostettu finanssipoliittinen puskuri, sekä häiriöitä torjuvat välineet; panee merkille, että Euroopan tulevaisuuskonferenssin keskusteluissa korostettiin vaatimusta, joka koskee EU:n talouden ohjausjärjestelmän ja eurooppalaisen ohjausjakson perusteellista uudelleentarkastelua; muistuttaa, että parlamentti hyväksyi unionin talouden ohjausjärjestelmän rakenteen kiireellisen uudistamisen, mukaan lukien yksinkertaisemmat ja selkeämmät finanssipoliittiset säännöt ja kehys, jolla edistetään paremmin pitkän aikavälin kestävää talouskasvua;

7. painottaa eurooppalaisen ohjausjakson merkitystä EU:n talouspolitiikan tärkeimpänä koordinointivälineenä ja kehottaa tässä yhteydessä lisäämään parlamentin osallistumista, jotta varmistetaan lainsäätäjien oikeudenmukainen ja tasapuolinen yhteistyö;

8. toteaa, että vaikka kansallinen finanssipolitiikka kuuluu edelleen jäsenvaltioiden toimivaltaan, se on sovitettava yhteen talouden ohjausjärjestelmän kehyksen päätavoitteiden kanssa, mikä edellyttää koordinointia unionin tasolla;

9. painottaa EU:n talouden ohjausjärjestelmän kehyksen merkitystä sille, että hallitukset voivat edistää julkisia investointeja ja varmistaa velkakestävyyden; muistuttaa, että Euroopan tason yhteisten sääntöjen ja yhteisten välineiden ansiosta unioni pystyi reagoimaan covid-19-kriisiin paremmin; kehottaa harkitsemaan edelleen sellaisia välineitä, joilla mahdollistettaisiin suotuisten olosuhteiden luominen, jotta unioni ja jäsenvaltiot voivat investoida unionin tason yhteisiin strategisiin painopisteisiin;

10. toteaa, että perussopimuksiin liitetyssä pöytäkirjassa N:o 12 vahvistetut numeeriset arvot perustuvat edelleen taloudellisten indikaattorien 1990-luvun lopun keskiarvoihin; muistuttaa, että jäsenvaltiot ovat rikkoneet Maastrichtin kriteerejä yli 170 kertaa sen jälkeen, kun eurooppalainen ohjausjakso otettiin käyttöön vuonna 2011; kehottaa arvioimaan perusteellisesti Maastrichtin kriteerejä hyödyntäen kahden viime vuosikymmenen aikana kertyneitä kokemuksia yhtenäisvaluutasta sekä kokemuksia aiemmista ja nykyisistä kriiseistä, kuten 2010-luvun alun finanssi- ja valtionvelkakriisistä, covid-19-pandemiasta ja Ukrainan sodasta;

11. kehottaa tarkastelemaan uudelleen talouden ohjausjärjestelmää ottaen huomioon kokemukset toimista, joilla unioni on vastannut talouden häiriöihin, erityisesti Next Generation EU -välineen kaltaisista ratkaisuista, mukaan lukien sen hallinnointirakenne ja SURE-prosessit; toteaa, että on käynyt ilmi, että Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 126 artiklassa on vain vähän joustovaraa ulkoisten häiriöiden varalta; painottaa, että unionin makrotalouden ohjausjärjestelmän kehystä on päivitettävä, jotta voidaan lisätä sen muutosjoustavuutta ja jotta jäsenvaltiot ja parlamentti voivat laatia uusia asiaankuuluvia sääntöjä, joilla varmistetaan niiden talousmallien ja keskeisten investointien kestävyys perustuen vakaaseen finanssipolitiikkaan ja kestävään velkatasoon, ja jotta mahdollistetaan sellaisen vihreän ja digitaalisen siirtymän täytäntöönpano, jossa ketään ei jätetä

jälkeen;

12. korostaa, että unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan virka perustettiin, koska yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka oli heikkoa; korostaa, että talouspolitiikan kattava koordinointi unionin tasolla edellyttäisi unionin talouden ohjausjärjestelmän edustajaa, joka toimisi komissiossa, talous- ja rahoitusasioiden neuvostossa ja euroryhmässä;

13. panee merkille, että SEUT-sopimuksen 122 artiklaa käytettiin äskettäin lieventämään Ukrainan sodan taloudellisia vaikutuksia energian hintoihin; toteaa, että ulkoisten ja odottamattomien häiriöiden sattuessa tarvitaan nopeaa päätöksentekoa; pitää kuitenkin valitettavana, että parlamentti ja sen edustamat kansalaiset eivät ole osallistuneet tällaiseen päätöksentekoon; kehottaa tarkistamaan SEUT-sopimuksen 122 artiklaa siten, että sillä taattaisiin oikeudenmukaisempi demokraattinen edustus, muun muassa ottamalla parlamentti tasavertaisesti mukaan päätöksentekoon;

14. vaatii parantamaan EKP:n vastuuvelvollisuutta parlamentille koskevaa kehystä, jotta vahvistetaan parlamentin roolia valvontaelimenä; vaatii virallistamaan EKP:n pakollisen rahapoliittisen vuoropuhelun parlamentin kanssa;

15. painottaa, että euro on nykyään euroalueen yhtenäisvaluutta mutta sitä on pidettävä unionin valuuttana; katsoo, että EKP:n on puolustettava, vaalittava ja parannettava euron kansainvälistä roolia; katsoo, että euroalueen laajentumisen kaikkiin 27 jäsenvaltioon on oltava pysyvä tavoite, joka on saavutettava noudattaen realistista, kohtuullista ja vastuullista aikataulua siten, että turvataan euroalueen vakaus ja kilpailukyky; panee merkille, että nykyisissä perussopimuksissa ei tarkenneta euroalueeseen liittymistä koskevaa erityistä aikataulua ja että niissä sen sijaan jätetään jäsenvaltioiden vastuulle kehittää omat strategiansa euron käyttöönottoa koskevien ehtojen täyttämiseksi;

16. toteaa, että nykyisten perussopimusten mukaan veropolitiikkaa koskevat päätökset edellyttävät yksimielisyyttä; korostaa, että viime vuosikymmeninä EU:n keskeiset veroaloitteet ovat kohdanneet useita esteitä;

17. korostaa, että jotkin verotuksen alan toimet, kuten arvonlisävero ja valmistevero, ovat jo erittäin yhdennettyjä; toteaa että joissakin EU:n verotuksen alan toimissa on kyse kansainvälisissä neuvotteluissa unionin ja jäsenvaltioiden johdolla saavutettujen tulosten täytäntöönpanosta; suhtautuu myönteisesti Euroopan tulevaisuuskonferenssin täysistunnon 9. toukokuuta 2022 esittämiin ehdotuksiin, erityisesti finanssi- ja veropolitiikkaa käsittelevään 16. ehdotukseen, jonka tavoitteena on lisätä jäsenvaltioiden veropolitiikan yhdenmukaistamista ja koordinointia, ottaa käyttöön yhteinen yhteisöveropohja ja lujittaa EU:n varojen käyttöasteen ja käytön valvontaa;

18. korostaa, että jäsenvaltioiden olisi pitkällä aikavälillä otettava huomioon määräenemmistöpäätöksiin siirtymisen tuoma lisäarvo Euroopan tulevaisuuskonferenssin suosituksen mukaisesti; kehottaa tässä yhteydessä komissiota aloittamaan uudelleen keskustelun vaiheittaisesta siirtymisestä määräenemmistöpäätösten käyttöön joissakin verotusasioissa jatkotoimena tästä aiheesta vuonna 2019 annetulle tiedonannolle ja vastauksena Euroopan tulevaisuuskonferenssin tuloksiin;

19. painottaa, että tietyt jäsenvaltiot ovat käyttäneet väärin kansallista veto-oikeuttaan verotusasioissa saadakseen myönnytyksiä muilla politiikan aloilla; korostaa, että jäsenvaltioiden veto-oikeus uhkaa pitää yllä haitallisia verokäytäntöjä ja sosiaalista epäoikeudenmukaisuutta, jotka heikentävät unionin kykyä toimia tehokkaasti, edistää tasapuolisia toimintaedellytyksiä ja suojella kansalaisten ja pk-yritysten etuja;

20. nostaa esiin unionin kilpailupolitiikan (SEUT-sopimuksen 101–109 artikla) uudet haasteet, joiden vuoksi on perusteltua, että suuntaviivojen ja tiedonantojen olisi oltava yhdenmukaisia perussopimuksissa vahvistettujen tavoitteiden kanssa ja niillä olisi tuettava tasapuolisia toimintaedellytyksiä ottaen huomioon vihreän kehityksen ohjelma ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilari sekä tuettava unionin strategista riippumattomuutta keskeisillä aloilla, kuten teollisuus-, puolustus-, digitaali- ja kauppapolitiikan alalla; kehottaa parantamaan parlamentin osallistumista sulautumia ja valtiontukien valvontaa koskevien suuntaviivojen uudelleentarkasteluun;

21. korostaa, että reilu kilpailu yritysten välillä voi tuottaa hyötyjä, myös kuluttajille; korostaa pk-yritysten myönteisiä vaikutuksia talouteen ja yhteiskuntaan sekä tarvetta luoda niille tasapuoliset toimintaedellytykset; korostaa, että unionin kilpailupolitiikassa olisi otettava huomioon pk-yritysten erityistarpeet; kehottaa komissiota pohtimaan parhaita tapoja saavuttaa nämä tavoitteet;

22. katsoo, että parlamentin olisi osallistuttava enemmän tarkkailijana kansainvälisen tason työryhmien ja asiantuntijaryhmien, kuten kansainvälisen kilpailuviranomaisverkon, Maailman kauppajärjestön ja Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön, toimintaan;

23. toteaa jälleen, että unionin on korjattava kansainvälisen talouspoliittisen vaikutusvaltansa puute, joka johtuu muun muassa siitä, että sen edustus kansainvälisissä järjestöissä on epäyhtenäistä, ja toteaa, että tilannetta voitaisiin parantaa toteuttamalla toimenpiteitä, joilla varmistetaan unionin ja euron yhtenäinen kansainvälisen tason edustus unionin kaikkien ulottuvuuksien ja politiikkojen osalta;

24. kehottaa tällä välin hyödyntämään täysimääräisesti nykyisiä perussopimuksia.

## TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
## LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA

| | |
|---|---|
| **Hyväksytty (pvä)** | 31.1.2023 |
| **Lopullisen äänestyksen tulos** | +: 35<br>–: 13<br>0: 6 |
| **Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet** | Rasmus Andresen, Anna-Michelle Asimakopoulou, Gunnar Beck, Marek Belka, Isabel Benjumea Benjumea, Stefan Berger, Gilles Boyer, Markus Ferber, Jonás Fernández, Giuseppe Ferrandino, Frances Fitzgerald, Claude Gruffat, José Gusmão, Enikő Győri, Eero Heinäluoma, Michiel Hoogeveen, Danuta Maria Hübner, Stasys Jakeliūnas, France Jamet, Ondřej Kovařík, Georgios Kyrtsos, Aušra Maldeikienė, Csaba Molnár, Siegfried Mureşan, Caroline Nagtegaal, Luděk Niedermayer, Lefteris Nikolaou-Alavanos, Piernicola Pedicini, Kira Marie Peter-Hansen, Sirpa Pietikäinen, Eva Maria Poptcheva, Evelyn Regner, Antonio Maria Rinaldi, Dorien Rookmaker, Alfred Sant, Joachim Schuster, Ralf Seekatz, Pedro Silva Pereira, Paul Tang, Irene Tinagli, Inese Vaidere, Marco Zanni |
| **Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet** | Nicola Beer, Damien Carême, Margarida Marques, Eva Maydell, Andżelika Anna Możdżanowska, Mikuláš Peksa, Jessica Polfjärd, Erik Poulsen, Mick Wallace |
| **Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)** | Andreas Glück, Camilla Laureti, Leopoldo López Gil |

## LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA

| 35 | + |
|---|---|
| PPE | Anna-Michelle Asimakopoulou, Stefan Berger, Markus Ferber, Danuta Maria Hübner, Leopoldo López Gil, Aušra Maldeikienė, Eva Maydell, Siegfried Mureşan, Luděk Niedermayer, Sirpa Pietikäinen, Ralf Seekatz, Inese Vaidere |
| Renew | Gilles Boyer, Giuseppe Ferrandino, Georgios Kyrtsos, Eva Maria Poptcheva |
| S&D | Marek Belka, Jonás Fernández, Eero Heinäluoma, Camilla Laureti, Margarida Marques, Csaba Molnár, Evelyn Regner, Joachim Schuster, Pedro Silva Pereira, Paul Tang, Irene Tinagli |
| The Left | José Gusmão |
| Verts/ALE | Rasmus Andresen, Damien Carême, Claude Gruffat, Stasys Jakeliūnas, Piernicola Pedicini, Mikuláš Peksa, Kira Marie Peter-Hansen |

| 13 | - |
|---|---|
| ECR | Michiel Hoogeveen, Andżelika Anna Możdżanowska, Dorien Rookmaker |
| ID | Gunnar Beck, France Jamet |
| NI | Enikő Győri, Lefteris Nikolaou-Alavanos |
| PPE | Frances Fitzgerald, Jessica Polfjärd |
| Renew | Ondřej Kovařík, Caroline Nagtegaal, Erik Poulsen |
| The Left | Mick Wallace |

| 6 | 0 |
|---|---|
| ID | Antonio Maria Rinaldi, Marco Zanni |
| PPE | Isabel Benjumea Benjumea |
| Renew | Nicola Beer, Andreas Glück |
| S&D | Alfred Sant |

Symbolien selitys:
+ : puolesta
- : vastaan
0 : tyhjää